

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskani se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 274.

V Ljubljani, v četrtek 28. novembra 1889.

Letnik XVII.

Vabilo na naročbo.

S 1. decembrom se prične nova naročba na

„Slovenca“,

h kateri najuljudneje vabi

OPRAVNIŠTVO.

Cena naročnini razvidi se na glavi lista.

Maróge devetnajstega stoletja.

Da bi bili slučajno čitali obtožbo državnega pravdnika o grozodejstvih agentov za izseljevanje v Galiciji v kakem romanu od Zole ali Dumas-a, položili bi bili knjigo na mizo, češ, to je plod prislojene domišljije. Evgena Sue-a „Večni žid“ se ne more ponašati s tako zlodejsko izmišljenimi lopovstvi in nečloveštvom, kakor to riše in opisuje državni pravdnik na podstavi sodnih listin, na podlagi pristne resnice gnusno početje židovskih agentov proti galicijskim izseljencem v Ameriko, v koji zadevi se baš te dni vrši konečna obravnava, počenši z dnem 14. t. m. v Vadovicih (zapadna Galicija). In če so se ti vneboupijoči zločini godili celih deset let javno, očito, koliko se jih stoprav dogaja, še bolj gnusnih, na skrivnem?

V drugem oziru smo previdnosti božji in pravici hvaležni, da so zasledili in odkrili najgnusnejši napad v naši krščanski dōbi na človeško dostojnost. Skoro se nam dozdeva, dasi imamo nadrobne vesti iz novin pred seboj, da je v našem omikanem stoletju kaj takega nemogoče. Novinarstvo vse Evrope poteza se že davno za blagodejno podjetje kardinala Lavigerie-ja v osvobodjenje Kamovih potomcev iz su-

ženjstva in krvoločnosti, a za našim hrbtom se pa dogaja nekaj, česar bi bilo skoro v krščanski državi neverjetno, nemogoče. Dozdeva se nam, kot bi se to grozno početje španskih, portugalskih, angleških in holandskih osvovajalcev med ameriškimi divjaki stoprav danes hotelo osvetiti nad belokožci. Jafet igra vlogo osvoboditelja Kamovega, zatem je pa sam pahnen v suženjstvo.

Povsem je paradoksnó, ali lahko se reče: da je usoda teh štirinogatih poljskih izseljencev, koje izvažajo preko Ljubljane v laške mesnice in klavnice, srečnejša, nego ubogih ljudij, koji je gojé in redé. Štirinožci so vsaj čakali hitrega konca vsakoršnih muk, ti pa po najmučnejših nadlogah in težavah na potovanji po kópnem in po morji zagazijo na ameriških tleh v bēdo, o koji mi Evropejci še pojma nimamo.

Stara Evropa plačuje Ameriki krvavo kontribucijo, in skrajni čas je, da stopijo na noge zoper njo vse evropske države in se združijo, da se groznemu rogovilstvu vsakovrstnih agentov stori konec. Sevēda bi se storil konec povsem najprej s tem, ko bi bilo moč odstraniti veliko gospodarsko bēdo in slabo stanje kmetskega ljudstva. Neizmerni davki so neizprosni nagon, ki obubožani ljud drvi v pest zloglasnim agentom. Kdo pa rad zapusti svoj rodni kraj, ako ga ne prisilijo k temu mnoge okoliščine? Ko bi se kmetskemu ljudstvu vsaj količkaj bolje godilo, vjeli bi ti brezvestni agenti za izseljence samo človeka, ki je večno in z vsem nezadovoljen, obupanec ali pa nečimurnik. Tu tiči glavni vzrok vsega zla.

Vprašanje o izseljevanji je zajedno socijalno vprašanje: Militarizem kakor strašna skala teži vse življenje v Evropi, iz kojega se želi vsak oprostiti. Neizmerna konkurenca v vseh slojevih to breme še pomnožuje, iz česar pa nastajajo najnezdruživejši socijalni razmere. Tu ne zadostuje še, da pripró najbližje krivce, temveč

modri državnik mora zasledovati dalje vzroke teh pojavov ter je odstranjevati.

Tók izseljeniški iz Evrope se ne bode ustavil in ne zaprečil, ko bi déli vse agente hamburških in bremskih družb, kojih je tudi dosti pri nas, pod ključ. Nikar ne mislite, da je kaj takega možno samo na Poljskem. Dasi sicer ne v takih razmerah, dogajajo se slični prizori tudi pri nas na Slovenskem. V dobrem spominu je gotovo vsakemu lopovstvo in sleparija slovenskih izseljencev v Brazilijo, in celó slovenski listi priobčujejo kričeče inserate, ki pozivljejo in izpodbujajo k izseljevanju v Ameriko.

In baš zdaj bodo načelniki te nove ljudovlade brazilijanske obljubovali gore in doline, da bi izseljence iz Evrope napeljali v Brazilijo, kot nagrado za osvobodjene črnokožce, kajti ondi potrebujejo v obdelovanje ogromnih posestev evropskih rok. Od naše strani bode torej treba velike opreznosti, da bi ljud naš ne šel na led brezvestnim agentom, koji bodo baš zdaj napeli vse žile pri lovu izseljencev. Torej pozor na limanice iz Brazilije!

Ako se ozremo v javnih prostorih okolu sebe, ugledamo velikansko ladijo, odvajajočo izseljence v deželo, kjer v usta leté pečeni golobje. Po gostilnicah in kavarnah razobešeni so, kakor Fischerjeve „soda-vode“ in Kozlerjevega piva tudi plakati „Severonemškega Lloyd-a“, „Red Star Line“, „Hamb.-ameriške delniške družbe za odpravo blaga“ in „Rheder Henderson Brothers“ v Glasgovi. Kedo plača te neskončne inserate in te plakate? To vendar stane mnogo denarja!

Ne bodimo neoprezni, kakor ti deželani, ki pomagajo kričati: Zgrabite tatú, primite sleparja! zatem pa ti sleparji praznijo njihove žepe. Nadejali smo se, da se bode tudi v našem deželnem zboru oglašil kedo izmed poslancev zoper nepostavno postopanje teh agentov, kakor je to učinil v doljenj-avstrijskem deželnem zboru poslanec Vergani; a

LISTEK.

Strašno maščevanje.

(Spisal Nikolaj Vasiljevič Gogolj.)

(Dalje.)

Po obedu zaspi Danilo z mladeniškim snom in vzbudi se še-le okolu večera. Vsede se in začne pisati pisma o kozaški četi; a gospá Katarina jame zibati z nogo zibel, sedéč na postelji. Gosp. Danilo sedí, gleda levim očesom na pisanje, z desnim skozi okno; iz okna blesté daleč goré in Dnjeper; za Dnjeprom siné lesovi; sveti se zgoraj zjasnivši se nočno nebo; a ne daljnega nebá in ne sinjega lesa raduje se Danilo; gleda na štrleče predgorje, na katerem se črni star grad. Zdi se mu, kakor bi se zasvetilo od ognja v gradu ozko okno. A vse je tiho; to se mu verno pokaže. Sliši se samo, kako gluho šumi zdolaj Dnjeper in s treh strani, jeden za drugim, odmevajo udarci trenotno probudivših se valov. On se ne upira; kakor starec gode in godrnja; vse mu je neljubo; vse se je izpremenilo okolu njega; tiho neti sovraštvo s pribrežnimi gorami, lesovi, travniki in nosi na njih žalobo v Črno morje. Glej, na širokem Dnjepu začrni ladija in v gradu je kakor bi se zopet nekaj zasvetilo. Lahno zazvižga Danilo in na zvižg priteče zvesti hlapec. „Vzemi,

Stečko, s saboj hitro ostro sabljo in puško ter stopaj za menoj!“

„Ti greš?“ vpraša gospá Katarina.

„Grem, žena. Treba je pogledati vse kraje, ako je vse v redu.“

„Meni je pa strašno ostati samej. Spanec me že takó prijema; kaj, ko bi morala spati sama? Tudi nisem uverjena, ali je bil to sēn, tako živo se je to videlo.“

„Pri tebi ostane starka; a v senu in na dvoru spé kozaki.“

„Starka že spi, a kozakom ni kaj verjeti. Slišiš, Danilo: zapri me v čumnato, a ključ vzemi s seboj. Potem mi ne bode tako strašno; a kozaki naj ležé pred dvermi.“

„Naj bode tako!“ reče Danilo, otiraje prah s puške in sipaje smodnik na prašnico. Zvesti Stečko že stoji odet z vso kozaško opravo. Danilo se pokrije s strašno čepico, zakrije okno, porine in zapre z zapahom dveri ter odide meji spečimi svojimi kozaki po tiho iz dvora v gore. Nebo se je malone izčistilo. Sveži veter naveva zdaj pa zdaj iz Dnjepa. Ako bi se ne slišalo od daleč ječanje ponirka, zdelo bi se vse nemo. A začuje se šum... Buruljbaš z zvestim slugo skrije se tiho za trnjem, ki prikriva narejeni zasek. Nekdo v rdečem rokavniku, z dvema puškama, s sabljo na boku, spušča se z gore. „To je tast!“ izpregovori Danilo, gledaje ga iz-za grma:

„Za čem in kam ima hoditi v tem času? Stečko, ne zevaj, motri na obe očesi, po kateri poti pojde oče.“ Človek v rdečem rokavniku gré naravnost na breg ter se vrne k štrlečemu predgorju. „A, glej kam!“ reče gospod Danilo: „Kaj, Stečko, veš, zmuzal se je v duplo k čarovniku.“

„Da, gotovo, nikamor drugam, gospod Danilo! sicer bi ga videla na drugi strani, pa je zginil poleg gradú.“

„Počakaj, zleziva gori in potem idiva po sledu. Tukaj se nekaj snuje. Ne, Katarina, rekel sem ti, da tvoj oče ni dober človek; nikoli ni delal tako, kakor pravoslavni.“

Že se pokažeta Danilo in njegov zvesti hlapec na štrlečem bregu; glej, že jih ni videti; mrtvi les okrog gradú ja zakriva. Vrhno okno se tiho posveti; spodaj stojita kozaka in preiščujeta, kako bi zlezla gori: ne vrat, ne dveri ni videti; z dvora je gotovo vhod; a kako priti tja? Od daleč sliši se, kako rožljajo verige in tekajo psi. „Kaj preiščujem dolgo?“ reče Danilo, ugledavši pred oknom visok hrast. „Stoj tukaj, mladenič! jaz zlezem na hrast; z njega gleda se naravnost lahko v okno.“ Tedaj si odveže pas, spusti sabljo k tlam, da ne bi zvenela, zagrabi za veje in popne se na vrh. Oknice se še sveti. Vsede se na vejo poleg samega okna, prime se z roko za drevo ter gleda: v sobi tudi ni sveče, a sveti se. Po stenah so čudna znamenja;

tudi gališki deželni zbor vsprejel je resolucijo, v koji se vlada prosi izdatne zaščite za občansko čast in poštenje in hitrega primerne zakona, da se omeji to kramarstvo z ljudmi.

Duhovščino našo pa prosimo, naj primernim načinom onim, ki se ne dadó pregovoriti od potovanja preko morja, toplo priporoča društvo sv. Rafaela v Hamburgu, kojemu je namen, izseljenecem brezplačno ali za majhno nagrado podati svet gledé ladije, kupovanja zemljišča itd. To društvo ima svojo podružnico v Novem Jorku, kjer v pristanišči čakajo njeni člani ladije z izseljenci in vsprejemajo priporočene izseljence. Društvo sv. Rafaela izseljencem priporoča samo solidne krčme in prodajalnice v nakupovanje potrebnih rečij. Kedor misli, da se mora izseliti, obrne naj se zaupno do društva sv. Rafaela v Hamburgu, ta naslov zadostuje, agentu naj pa pokaže — duril!

Deželni zbor kranjski.

Šestnajsta seja dné 22. novembra.

Deželni glavar dr. Poklukar je izrekel zahvalo v imenu barjanov radi načrta zakona gledé osuševanja barja.

Poslanec Stegnar poroča v imenu odseka za letno poročilo, in sicer o deželnih podporah in ustanovah. Po toči poškodovani so dobili 2160 gld., največ krški okraj 1700 gld., Črnomaljeci so dobili 300 gld., barjani 160 gld. Pogoreleci so dobili 415 gld. Za humanitarne, slovstvene, glasbene in kulturne namene je deželni odbor izplačal 8260 gld. Vse te dovoljene izdatke je zbor vzel na znanje.

Dalje je deželni odbor 5 izpraznjenih hiralničnih ustanov zopet podelil hirajočim osebam, eno pa občini Planini v logaškem okraju. Užitek hiralničnih ustanov je bil trem osebam na tri leta in trem do smrti dovoljen. Iz „cesar Fran Josipove deželne hiralniške ustanove“, ki donša na leto 1000 gld., je deželni odbor primerne svote razdelil izredno potrebnim občinam. Iz hiralniškega zaklada se je izdalo 2324 gld. 35 kr.

Konečno poročevalec opozarja na pomanjkljivost letnega poročila, ker je v kazalu izpuščenih 25 števil, med nemški tekst je uvrščen slovenski itd., kar jako moti pri pregledavanju. Tudi kazalo naj bi se predrugačilo, namreč vredilo v štiri kolumne. To željo naj uvažuje deželni odbor.

Poslanec Detela poroča v imenu finančnega odseka o prošnji kranjskega ribiškega društva za podporo ter nasvetuje: Deželni odbor se pooblašča, da dá društvu primerno podporo iz deželno-kulturnega zaklada. — Vsprejeto.

Dalje poroča poslanec Detela o prošnji kmetijskega in gozdarskega društva v Kočevju za podporo ter nasvetuje: Prošnja se izroči deželnemu odboru, ki naj potrebno ukrene. — Obvelja.

Poslanec Hribar v imenu finančnega odseka poroča o zgradbah hudournikov in vravnavi Vipavske reke. C. kr. gozdotehnični oddelek v Beljaku je izdelal operat o zgradbah hudournikov v varstvo Vipavske doline. Ta operat je deželna vlada

visi orožje, a vse nenavadno: takega ne nosijo ne Turki, ne Krimeci, ne Ljahi, ne kristijani, ne slavni narod švedski. Pod strópom vzad in spred frfolé netopirji in senca njihova miglja po stenah, dverih in tleh. Kar se odpró brez škripanja dveri; vstopi nekdo v rdečem rokavniku in gré naravnost k mizi, pokriti z belim prtom. „To je on, to je tast!“ Gospod Danilo spusti se malo niže ter se prime krepkeje drevesa. A tast nima časa gledati, zré li kdo skozi okno ali ne. Prišel je otožen, a ne kot duh, potegnil z mize prt — in na jedenkrat razlije se po vsi sobi prozorno-siv svit. Toliko da se ne zmešajo prej blede-zlati valovi ter se prelivajo in utaplajo kakor v sivem morji in se kopičijo liki marmornate sloje. Sedaj postavi na mizo pisker ter jame devati vá-nj nekaka zeljišča. Gosp. Danilo pogleda in že ne opazi na njem rdečega rokavnika: namesto tega se pokažejo na njem široke hlače, kakoršne nosijo Turki; za pasom samokres; na glavi nekaka čudna čepica, popisana vsa ne z ruskimi in ne s poljskimi črkami. Pogleda v obličje — tudi obličje se začne preminjati: nos se potegne in obvisi nad ustnami, usta se raztegnó v eni minuti do ušes; zob pogleda iz ust, nagne se na stran — in pred njim stoji sam čarovnik, ki se je pokazal na svatbi pri esaulu. „Resnične so tvoje sanje, Katarina!“ pomisli Buruljbaš.

(Dalje sledi.)

kranjska poslala 14. sept. t. l. deželnemu odboru z dodatkom, da ji ni mogoče podati potrebnega gradiva za izdelovanje podrobnih načrtov. Vsled tega je deželni odbor odposlal deželnega inženjerja Hraskega v Vipavsko dolino, da je na lici mesta presojal omenjeni operat gledé primernosti. G. inženjer je poročal, da se ne morejo priporočati tehnične naredbe, katere je nasvetoval gozdno-tehnični oddelek v Beljaku, in sicer iz mnogih vzrokov ne, katerih pa tukaj ne moremo navajati. Pač pa je treba skrbeti, da se kar najhitreje zgradé hudourniki in vravna Vipavica. Na podlagi navedenega ozirati bi se bilo pri izboljševanju Vipavske doline na sledeči program:

I. Zboljšanje razmer gledé odvajanja vode, in sicer:

1. s poglobitvijo struge Vipavske reke od občine Ustja do Vipave;
2. s poglobitvijo struge potoka Bela po dolini;
3. z vravnavo potoka Močilnika;
4. s popravo stranskih jarkov Gačko in Pasji rep;
5. z zvišanjem travnikov z naplavinno potoka Močilnika, da se na ta način vzdržuje enako visoko površje z zasipanjem vodotokov.

II. Zgradbe v ožjem pomenu, namreč:

1. zvišanje že zasute dolinske zapore pri Beli za 5 m, odnosno naprava nove zapore pri tem potoku;
2. zgradba potoka Hubelj;
3. zgradba stranskega jarka „Zavetnice“ pr Beli.

III. Pogozdovanje.

Za ta program pa bi se morali izdelati temeljiti načrti in proračunski troški. Za to pa ni bilo časa do letošnjega zasedanja. Vsa dela vravnave in zgradbe bi trajala 3 leta.

Že l. 1880. je inženjer Klemenčič izdelal načrt o vravnavi vodá v Vipavski dolini. Na podlagi tega načrta, kateri je nadinženjer Eypert l. 1882. pregledal in predelal, bo mogoče staviti pozitivne predloge. Po načrtu o vravnavi Vipavske reke, kakor ga je predelal nadinženjer Eypert, treba bi bilo:

1. vravnava dela raztegniti od ustja potoka Hubelj do Primorske meje (za 1450 m), ker od tu naprej je bajé še le dovelj velik padec in profil, ter
2. od Klemenčiča nasvetovani velik prekop narediti nekoliko manjši zaradi tega, ker bi sicer voda prehitro tekla ter poškodovala bregove (kar se je jasno pokazalo pri prekopu potoka Močilnika). Za manjši prekop izdelana sta dve varianti.

Po Klemenčičevem načrtu so troški proračunjeni na 126.000 gld., po Eypertovem, in sicer po I. alternativni na 102.400 gl., po II. alternativni na 95.200 gl.; k temu pa je treba všeti troške zadnjega kosa vravnave v znesku 24.300 gl.

Ta potreščina naj bi se pokrila v zmislu državnega zakona z dne 30. junija 1884. drž. zak. št. 117, tako, da bi državni izboljševalni zaklad prispeval z 50%, deželni zaklad z 30%, udeleženci pa z 20% dotičnih troškov.

Prej pa ko se sklene dotični načrt zakona, treba je še dognati pozvedbe in obravnave z udeleženci gledé njihovega doneska. Tudi iz državnega izboljševalnega zaklada ni prihodnje leto pričakovati nobenega doneska, ker vis. c. kr. poljedelsko ministerstvo po besedah razpisa z dne 15. oktobra l. 1889., št. 15278, ne more zaradi sedanje obremenitve izboljševalnega zaklada po drugih podjetjih niti za zdanjí niti za prihodnji čas ničesar gotovega obljubiti gledé podpor iz izboljševalnega zaklada za nova podjetja, posebno pa ne more ničesar obljubiti, od kdaj nadalje se bodo iz tega zaklada mogle dajati eventualne podpore. Zaradi tega mora pa deželni odbor opustiti misel, da bi načrt zakona o zgradbi in vravnavi voda v Vipavski dolini predložil slavnemu deželnemu zboru vže letos.

Toda ta dela je pričeti prihodnje leto vže zaradi podpore zelo potrebnega ljudstva Vipavske doline, ki je vsled več zaporednih slabih letin v veliki revščini, da se tako istemu po eni strani dá vsaj prilika si z delom kaj prislužiti, po drugi strani pa, da se istemu s pričetkom vže dlje časa obljubljene vravnave voda, s katero naj bi se zboljšale razmere kmetijstva v Vipavski dolini, oživlja pogum v hudi borbi za obstanek ter daje upanje na boljšo prihodnost. Iz teh razlogov šteje si deželni odbor v svojo dolžnost, priporočati kar najtopleje, da se pričnó nekatera dela, ki se v okviru načrta dadó prav dobro izvršiti kot pripravljalna dela, n. pr. projektovani prekop pri Vipavski reki.

V proračunu deželnega zaklada za l. 1890. vstavilo se je vže za dela v vipavski dolini 5000 gl.

Ta svota pa z ozirom na poznejše pozvedbe ne bo zadostovala, ker treba bo tudi dolinske zapore pri potoku Bela višje narediti, kajti naplavljeni kamenje zasulo je je skoro do vrha. Gledé na to je treba v proračunu vstavljeno svoto povišati na 10.000 gld.

Nasvet finančnega odseka se torej z dostavkom poslanca Kluna glasi: I. Deželni odbor se pooblašča, da sme dogovorno z ministerstvom za poljedelstvo pričeti dela v Vipavski dolini v okviru Eypertovega II. alternativnega načrta s troški do 10.000 gld., katere je pokriti iz deželnega zaklada na račun onega doneska, ki bo pozneje v ta namen določen deželi po zakonu. 2. Deželnemu odboru se naroča, storiti vse korake, da bode mogel predložiti načrte v prihodnjem zasedanju.

Poslanec Lavrenčič pravi: Prav iz srca me veseli, da se bode vendar enkrat pričelo tako potrebno in nujno delo, namreč vravnava vipavskih vodá. Hvaležen sem dež. odboru, da je v ta namen za sedaj nasvetoval 10.000 gl., s katerimi naj bi se prihodnje leto delo pričelo. Ta nujna dela so ne-le zaradi povodenj, temveč tudi zaradi revščine zelo potrebna. Pri tem delu si bodo vsaj nekaj zaslužili. Govornik želi konečno, naj bi se dela oddala domačim ljudem in ne tujim. Pri glasovanju sta bila oba predloga vsprejeta. (Konec sledi.)

Iz Hrvatske.

(Izvirno poročilo.)

Narodna stranka je dala prevzvišenemu banu v proslavo njegovega imendne sijajno gostijo, katere se je udeležilo do 100 osob. Pri tej pojedini je bil zbran cvet starih in mladih madjarskih prijateljev, katerih poslednjih je posebno v novjšem času kaj veliko število naraslo. Čudo to tudi ni Vlastelin, ki je propadel pri svojem gospodarstvu, dobi posojila, pa tudi se poskrbi, da ga davčni eksekutor preveč ne tirja. Kdo se tedaj ne bi sprijateljil s tako gospódo? Mlad upravni uradnik, ki je poprej ves gorel za Starčevićovo idejo, poprime se hitro vlade ter gleda, da se pri volitvah za vladu izkaže, kajti to so najboljše lestve, po katerih se moreš hitro visoko popeti. Najboljši dokaz za to je veliki župan županije zagrebške; njega so storile volitve to, kar je. Trgovec, ki si hoče opomoči, tudi rad pozabi svoje prejšnje prepričanje o narodnem ponosu ter se pridruži vladnim privržencem. Vse tedaj, kar hoče bolj dobro živeti — in to je dandanes edini namen lahkoživnih ljudi — prestopa v tabor vladni ter lahko pozabi vse, na kar je poprej prisegal. Tako tedaj ni čudno, da je pri nas že skoraj vse v madjaronskem taboru. Posebno pa se je to tako zabrnulo v zadnjem času. Zatorej se pa tudi ban smatra voditeljem te stranke ne samo v saboru, nego sploh v narodu. Da se proslavé te njegove zasluge s sijajnimi govori pri pojedini, to je bila pa tudi glavna namera saborskih poslancev njegove stranke. Da se je to zgodilo v obilni meri, ni mi treba natanko opisavati, vsakdo si mora sam misliti, da se je glavna ideja pobratimstva med Madjari in Hrvati posebno spominjala, ona ideja, ki razjeda naš narod v društvenem, gmotnem in duševnem pogledu. Napijalo se je oduševljeno oni ideji, ki razdružuje nas od zdravega stebila ter nas sili v družbo s trohnelim, za nas neplodnim. In kdo je napijal? Hrvati sami svojemu poginu, kajti odsekani kot veja od velikega stebila, morajo počasi veneti in konečno uvehnuti. To je tudi glavna namera madjarske državne ideje, kateri se na tak način pripravlja pot v Hrvatskej.

Početkom meseca novembra smo imeli tri narodnostne volitve za naš sabor. Vlada je zopet storila, da prodrejo privrženci in da se nobeden opozicijski kandidat ne vtihotapi v miroljubivi sabor. V Varaždinu in Slunju ni opozicija niti postavila svojih kandidatov, ker pod sedanjimi okolnostmi ni niti mogoče proti vladí vspeti. Drugače pa se je zgodilo v Bakru. Tukaj je bil prvokrat izbran domači župnik Urpani, opozicijski, ki je pa izstopil iz Starčevićevega kluba. Bil je izbran z enim glasom večine, ali sabor je prvo volitev zavrgel in neki posebni vladini mameluki so hoteli, naj se kar protivni kandidat pokliče v sabor. To pa sabor ni potrdil, nego se je razpisala nova volitev, pri kateri je bil zopet Urpani izbran v kljub vsemu trudu vladinih organov. Bakrani so pokazali, da so zreli in da se s tako odlično institucijo, kakor so zbori, ne bi smel sabor zares igrati, samo da si čim več svojih somišljenikov izbere. Ko bi bili volileci vsaj po mestih in važnejših krajih tako stalni, kakor so Bakrani, narasel bi zopet broj pravih na-

rodnih zastopnikov v kljub vsem krivicam, ki se godé pri takih zgodah. Trebalo bi buditi v narodu pravo narodno zavest, da bi pri prihodnjih volitvah zmaga naša pravična stvar.

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. novembra.

Notranje dežele.

Neka brzjavka praške „Politik“-e z Dunaja odločno zatrjuje, da večina *nemških konservativcev* ne bo storila nobenega koraka, ki bi rušil državno-zborsko večino. Lienbacher in Zallinger igrata komedijo, kakor pred vsakim zasedanjem državnega zbora, toda ta njujina igra ima sicer nekaj gledalcev, sodelovalcev pa prav malo. O snovanju novih strank ali združenji Hohenwartovega z Liechtensteinovim klubom se ne more poprej resno govoriti, dokler ne bo končno znan postal izid konferenije desničarskih vodij.

V predvčerajšnji seji *hrvatskega* sabora so pri proračunski razpravi govorili Miškatovič, Stančević in Mikulčić, toda vladna stranka jim ni, kakor običajno, ploskala. Levičarski poslanci Starčević, Pisič in Amruš so pobijali hrvatsko razmerje nasproti Ogerski ter je posebno slednji dokazoval hrvatsko neodvisnost na podlagi postav in zgodovine. (Odobranje.)

Vnanje države.

Kakor javlja „Pol. Corr.“ iz *srbske* prestolnice, kompromitovan je zelo turški podkonzul v Vranji vsled tega, ker je skušal srbske nižje uradnike podkupiti. Posebno enega je hotel z darili pregovoriti, da bi mu izročil načrt o utrdbah, kateri je o svojem času generalnoštabska komisija izgotovila. Minister notranjih zadev Tavšanović je zaradi tega odredil tožbo zoper podkonzula, ki se je tudi s tem zakrivil, da je neopravičeno branil osobo, katero je kazensko sodišče zasledovalo. V tej zadevi so se že pričele diplomatske obravnave mej obema vladama.

Dunajski „Fremdenblatt“ je, kakor znano, preklical vest, da je Avstrija vsled prigovarjanja Nemčije sklenila odjenjati nasproti Rusiji gledé *Bolgarije*, in sicer v tem oziru, da z Nemčijo in Italijo ne bo nikdar priznala princa Koburškega. Ruski listi sedaj odgovarjajo, da taka negativna koncesija nima za Rusijo sploh nobene koristi, ker se more bolgarsko vprašanje v zadovoljnost Rusije rešiti le z neposrednim, aktivnim postopanjem velesil na podlagi berlinske pogodbe. „Mosk. Vjed.“ pravijo, da je Bismarck sicer zadnji čas v resnici poskušal pridobiti Rusijo ter jo odvrniti od proste politike. Toda ta poskus se ni obnesel. Položaj je ostal stari, da, celó hujši, kajti po vseh vladarskih in ministerskih sestankih se je Koburžan, preskrbljen z denarjem, povrnil s svojega evropskega potovanja ter je imel pogum nasproti Rusiji poudarjati, da so mu mero-dajni državniki naklonjeni.

Nemškega državnega zbora komisija za postavu zoper socialiste je v drugem čitanju potrdila točke 1 do 23. Posvetovanje o določbi gledé iztiravanja — čl. 24 — se je odložilo na 4. dan decembra. Do tedaj naj se stranke sporazume. — Zbornica je predvčeraj sprejela proračun ministra zunanjih zadev.

Komisija za socijalno vprašanje in delovanje *francoskega* katoliškega shoda v Lille-u je dne 23. t. m. enoglasno sprejela resolucijo člana Théy-a, ki izraža željo, naj katoliški senatorji in poslanci storé prve korake za osnivanje velike katoliške stranke.

Novo ustanovljena *irska* družba v varstvo najemnikov (Tenants Defence Association) lepo napreduje. Pri nekem delavskem shodu v Dublinu se je nabralo 79 šterlingov, iz Sidney-a v Avstraliji je došlo v ta namen 6951 funtov (okrog 70.000 gl. našega denarja). Cashelski nadškof Croke je daroval 50 šterlingov. Tem povodom je pisal odboru ta cerkveni knez: Nasprotniki naši so od nog do glave oboroženi; lastniki zemljišč imajo dva močna zavetnika: denar in žepu in zemljiško postavu za hrbtom. Naša dolžnost je v prvi vrsti skrbeti za zadostna denarna sredstva; postavu bodemo pa premagali s tem, da se ne bomo v nobenem oziru zoper njo pregrešili.

Vtis *italijanskega* prestolnega govora je bil v prvem trenutku ugoden, jako malo pa je vzbudil zadovoljnosti pozneje, ko so ga dobili poslanci in vredništva listov tiskanega v roke. Tu se je še le spoznalo, da ga je sestavil mojster Crispi. Govor obširno razpravlja malenkosti, naglašá velikanske vspehe v Afriki, ki so v resnici le majhne vrednosti, molči pa popolnoma o gospodarski krizi ter edino le obljube, da bo vlada preosnovala — z nova oropala pobožne ustanove. Celó vladi naklonjeni list „Diritto“ se norčuje: Govor obljube, da bo vlada skrbela za armado brez novih davkov. To zatrdilo edino le revščino naroda zasmehuje, češ, sedaj ti ne moremo ničesa več vzeti, ker ničesa več nimaš; kakor hitro boš pa kaj imel, obotavljaj se ne bomo, da ti hitro vzamemo, kar bo mogoče.

Portugiško ministerstvo se je deloma preosnovalo. Minister zunanjih zadev, Barros Gomes, ki je začasno vodil finančno ministerstvo, odstopil je ta portfelj dednemu članu pairske zbornice, Fran-

cinju; vojni minister general Castro pa je zaradi bolehnosti odstopil. Naslednik njegov je voljeni član pairske zbornice, de Canuba.

Francosko ministerstvo zunanjih zadev je dobilo več brzjavk iz *Braziliije*, iz katerih je razvidno, da še nobena država, tudi nobena ameriška republika ni priznala nove brazilijske vlade. Slednja čaka sploh razsodbo ustavodajnega zbora, da bo na podlagi njegovega priznanja tirjala isto od drugih vlad. Francoski agentje v Braziliji so dobili nalog, naj skušajo dobre razmere mej njimi in cesarsko vlado tudi sedaj ohraniti. Vse države so svoje zastopnike v istem smislu nakazale. — Brazilijski zastopnik v Lisabonu je dobil od svoje vlade nalog, naj sprejme cesarja doma Pedra in njegovo družino. V portugiški prestolnici je razširjena govorica, da bo dom Pedro od tod izdal manifest, s katerim se bo odpovedal svojim pravicam na korist hčeri grofici Euski, ta pa na korist svojemu sinu princu Petru. Na ta način bi bila dva prestolna pretendenta, namreč vnuk cesarjev in princ Peter Koburški, ki ima tudi mnogo pristašev v Braziliji.

Izvirni dopisi.

Iz *Moravc*, meseca novembra. Prijateljem in znancem zbog njegove velike starosti še prerano umršega dekana, veleč. g. Janeza Tomaná, naznanjam tem potom, da so mu o Vseh Svetih postavili groben spomenik.

Ta spomenik, mojstersko delo, narejen je iz različnega marmorja: spodnja podstavka sta iz kraškega, zgornji iz beljaškega in križ blizo meter visok izklesan je iz jednega samega kosa kararskega marmorja. Kak vtis je pa na-me podoba Odrešenikova storila, tolmačim najlože z nastopnim. Ko je bil spomenik postavljen, šel sem na pokopališče o času, ko je bilo mirno, da si ga ogledam. Dolgo časa sem ogledoval in ko sem se domov vračal, moral sem se le še vrniti, da sem si ga znova ogledal. Tudi drugi se strinjajo z mojimi mislimi. Med križem in napisom vidiš pa kelih umetno ovit s klasjem in vinsko trto. Napis je:

Tukaj počiva preč. g. Janez Krstnik Toman, župnik, dekan in častni korar v Moravčah, rojen v Bohinjski Bistrici 22. junija 1807, v mašnika posvečen 26. julija 1832, župnik in dekan moravški 24. aprila 1845, častni korar 2. junija 1882, zlato-mašnik 6. avgusta 1882, umrl 7. januarja 1888.

Pastir ovčicam, učenik mladini,
Duhovnom oče, steber domovini,
Srca prebлага in poln modrost
V življenji lep uzor, krepost,
Te hladna zemlja tu zakriva,
Naj duša večno srečo vlija!

Postavili častilec njegovi.

Vodnik v Ljubljani.

Izklesal pa je ta spomenik g. Andr. Rovšek, naš faran, na katerega smo tudi ponosni. Pokazal je zopet, čemu je njegova mojsterska roka večja in želimo: Bog ga ohrani še mnogo časa zdravega in napredujočega!

Vsem drugim pa, kateri so kaj pripomogli k tako dostojnemu spomeniku nepozabnega in blagega ranjkega g. dekana, izrekam na tem mestu v imenu njegovih sorodnikov najpristrénejšo in najtoplejšo zahvalo. Bog povrni!

Od *Mure*, 26. novembra. (Oskrbovalna vsprejetišča.) Po nasvetu deželnega odbora štajerskega je lani deželni zbor v Gradci sklenil postavu, da se ustanovijo oskrbovalna vsprejetišča, v katerih bi popotniki, ki iščejo poštenega zaslужka, dobivali hrano in prenočišče; zato pa se prepoveduje beračenje od hiše do hiše, in če bi kateri „vandrovec“ ali tuji berač skušal s silo ali prošnjo miloščino tirjati, mora se občinskemu predstojniku ali sodnji naznaniti, ter se odžene tja, kjer ima družinsko pravico. Domačih siromakov se ta postava ne dotika.

Namen te postave in naredbe je ta, da bi se zabranilo res že neznosno beračenje in potepanje lenih rokodelskih pomočnikov in drugih potepuhov, ki so si z beračenjem več pridobili, kakor bi si bili s poštenim delom, zato niti delati niso hoteli, ampak celo življenje so se potepali in kot „ubogi vandrovc“ ljudi nadlegovali, po samotnih krajih včasih tudi strahovali.

Po tej postavi se taki potepuhi, katerim ni za delo, takoj v svojo domačijo odženejo, drugim pa se dá primerno delo in hrana, in če zvečer pridejo, tudi prenočišče.

Ta postava je veljavna od 16. oktobra, torej mesec dni, pa je takoj pokazala take vspehe, da se moramo čuditi. „Ubogi vandrovc“ in drugi postopači so mahoma zginili, bržčas v sosednje dežele, kjer še takih naprav ni, če pa se še kateri pokaže,

pa mu berič ali orožnik pot domov pokaže. Pošteni, delo iskajoči rokodelci pa se oskrbijo, kakor je prav, in če ne najdejo dela, odkaže se jim pot do sosednjega vsprejetišča. Ljudje imajo že skoro popolnoma mir pred takimi ljudmi.

Da bode ta naprava pa tudi nadalje tako dober vspeh imela, treba je, da vsakdo tuje berače in potepuhe nažene in jih v vsprejetišče napoti, kajti za izvrševanje milošnje in drugih del usmiljenja imamo še itak dovolj priložnosti nad domačimi siromaki.

Popotniki, ki se v vsprejetiščih oskrbijo, bi morali hrano in prenočevanje z delom odslužiti. V tem oziru pa se vedó neki popotniki navadno delu izogniti, kajti skoro vsi prihajajo v vsprejetišče ravno o pravem času za obed ali za večerjo, in ko so oskrbljeni, gredó dalje. Po tem takem tedaj siromaki popotniki smatrajo ta vsprejetišča samo kot „hótele“, v katerih se zastoj oskrbijo, in v tem obziru bode se sicer dobra naprava morala še popraviti. Glavni namen pa je itak že dovršen, da smo se iznebili množine „vandrovcv“ in postopačev, ki so bili prebivalec po trgih in v vesnicah kraj cest silno nadležni. Zeleti bi bilo, da bi na kakšnikoli način še odpravili veliko množino „lajnarjev“ in drugih godcev in glumačev, ki zlasti po letu z višjim dovoljenjem vznemirjajo trge in vesnice, in menda večinoma niso nič drugo, kakor leni postopači.

Dnevne novice.

(Goriški deželni zbor) je imel v torek zadnjo sejo, v kateri je bila razprava o deželni blaznici. Poslanec Payer je nasvetoval, naj se to vprašanje odloži. Predlog je obveljal. Nasvèt Tonkljev, da se prošnja gledé državne podpore in prošnja občine tržiske za železnično zvezo s Cervinjanom izroči deželnemu odboru z naročilom, naj prošnji podpira na višjem mestu, je bil vsprejet. Na to je deželni glavar s primernim nagovorom zaključil sejo.

(Umrl) je v Nižjem Uralskem dne 20. t. m. rojak profesor Martin Mulej, ki je služboval od leta 1879 do smrti v Petrogradu in Nižjem Uralskem.

(Pruski princ Jurij) se je v torek pripeljal v Ljubljano, prenočil pri „Slonu“ in se včeraj odpeljal na Dunaj.

(Železnica Celje-Šoštanj-Velenje.) Z Dunaja se poroča, da sta gospoda Lapp in Klemensievicz dobila koncesijo za gradnjo omenjene lokalne železnice z normalnim tirom.

(Tržaški mestni zbor) je imel prvo sejo dne 25. t. m.; predsedoval je starosta Bernardi, ki je naznanil, da se je dr. Venezian odpovedal poslanstvu. Ko se je sestavilo predsedništvo, izvršila se je volitev poverjevalnega odseka, ki bode na podlagi volilnih aktov preiskal in presodil volitve v mestu in okolici.

(Tržaški listi) se še vedno pripravajo zaradi zadnjih volitev. Iz tega prepira je razvidno, da je vlada z izidom volitev popolnoma zadovoljna. Ali pa so volitve izpale v resnici po vsem v pravem avstrijskem smislu, o tem dvomijo mnogi in mi ž njimi.

(Uprava „Matice Hrvatske“) naznanja, da bodo knjige za l. 1889. že letos dotiskane ter jih bode razpošiljala po novem letu. Tako bo „Matica“ prišla v svoj prejšnji red. Izdala pa bo zopet devet knjig od znamenitih pisateljev. Ni dolgo še, kar je obdarovala svoje članove z deveterimi proizvodi, tako da prejmo v teku jednega leta 18 knjig za malo svoto 6 gl. — Poleg tega izide v njeni založbi: Šesti zvezek „Prievodó grških i latinskih klasika“ in II. i III. knjiga „Knjižnice za hrvatske trgovce“. „Izveštaj“ z imenikom izide skupno za l. 1888. in 1889. — Zato prosi odbor svoje poverjenike, naj kmalu poberó udnino ter že v decembru pošljejo novce. — Dokler je kaj zaloge, dobivajo novi člani proti letnini 3 gl. tudi zadnjič izišle knjige. — Čč. družbeniki naj torej čem prej mogoče članovino pošiljajo svojim poverjenikom. Ljubljansko poverjenišvo zastopa g. Anton Žlogar pri sv. Jakobu.

(Zaupnica.) Iz ribniške doline se nam poroča: Dne 11. t. m. je 16 gg. duhovnikov, na čelu njim p. n. gg. dekan ribniški in častni kanonik M. Skubic in dekan kočevski J. Krese, poslalo č. g. dr. Mahnič u v Gorici zapnico, v kateri mu izražajo priznanje na njegovem možatem zagovarjanji katoliških načel. G. dr. Mahnič se je te dni zahvalil vsem gospodom podpisanim ter izrazil svoje veselje, da ni osamljen v tem boji, ampak ima večino slovenske dehovščine za seboj.

(Vabilo) k društveni besedi, ki jo priredi narodna čitalnica ljubljanska v nedeljo dne 1. dec. 1889. l. v svojih zgornjih prostorih. Vspored: 1. H. Sattner: „Na planine“; mešani zbor z bariton-samospevom gosp. A. Puciharja. 2. F. S. Vilhar: „Guslam“; moški zbor. 3. a) Chopin: „Poloneza“ v es-dur, b) Škraup-Pivoda: „Kje dom je moj?“ igra na glasoviru gđ. B. Šumanova. 4. Fr. Abt: „Čuj glas zvonov“, triglasni ženski zbor; na glasoviru spremlja g. J. vitez Ohm-Janušowsky. 5. A. Foerster: „Kitica“, mešan četverospjev; pojó: gos-pica L. Daneševa, gospá M. Gerbičeva, gg. J. Pribil in A. Dečman. 6. A. Dvořák: Mešani zbor iz oratorija „Stabat Mater“; na glasoviru spremlja g. J. vitez Ohm-Janušowsky. Nedruštvenikom pristop k besedi ni dovoljen. Začetek besedi točno ob poluosmi uri zvečer.

(Razpisana) je služba učitelja na jednorazrednici v Kolovratu. Plača 450 gld., doklada 30 gld. in stanovanje. Prošnje do 10. decembra.

Raznoterosti.

— Ogersko gospodarstvo. Pri loterijskem osrednjem ravnateljstvu v Budimpešti so zopet zasledili nerednosti. Blagajnika Zakai-ja in kontrolorja Radlerja so iz službe izpodili.

— Neposredna železnična zveza s Solunom se bo dne 15. decembra otvorila.

— Konak za kraljico Natalijo. Iz Belegrada se poroča: Kraljica-mati si je minole dni zunaj mestnega rajona blizu vojaške akademije kupila stavbišče, na katerem si bo na lastne troške zgradila svoj konak. Z dovoljenjem regentstva se bo že prihodnje dni pričelo z delom.

— Jovana Janssen nemška zgodovinarica, ki je v Nemčiji posebno v merodajnih krogih skoraj prognana in zavržena, je bila odlikovana od najvišjega francoskega znanstvenega zavoda; francoski prevod je namreč pariška akademija nagradila s premijo Langloisovo.

— Bismarquer. Francozje so izumili novo besedo. Pravijo namreč namestu traiter mal quelqu'un (koga mučiti) — bismarquer quelqu'un.

— Prelahko oblečen. Neki francoski minister, ki je bil na jako slabem glasu glede navedenosti, rekel je v nekem parlamentnem govoru: „Ogrinjam se v svojo krepost“. Kmalu potem je zbolel in umrl. Njegov zdravnik se je izjavil: „Prav mu je, zakaj se je pa prelahko oblačil!“

— Velika pravda se bo pričela v Velikem Bečkereku. Po sedmih letih so prišli na sled, da je osemindeset večina oženjenih mož umrlo za otrovanjem. Sedemindeset ženskih se bo moralo zaradi umora zagovarjati. Ta zadeva je popolnoma enaka oni znani v celjski okolici.

— Najnovejši davki. Solnograška mestna blagajnica je v vedni zadregi. Da se temu odpomore, predlagal je v zadnji seji neki odbornik, naj se poviša pasja taksa na 6 gld., ob enem pa razpiše davek od sobnih ptičev in mačk. Menda bodo potem mestni redarji po strehah lovili mačke, da doženó, čegava je in kdo mora plačati davek, mačkam pa, ki ne bodo imele krog vratú po pasjem vzorcu marke, bo strogo pod kaznijo prepovedano loviti — miši.

— Potopil se je parnik „India“ v Egejskem morju s 500 mohamedanskimi romarji, ki so potovali v Meko. Rešili so se samó kapitan in dva Turka.

— Pri volitvi mestnih zastopnikov v Crefeldu je prišel mož ter oddal svoj glas za „liberalne“ kandidate. Ko je prečital z lista imena svojih ljubljencev, vprašal je načelnika volilne komisije: „Kriech ech jez he dat Glas Bier?“ — Menda po celem svetu ista bolezen razsaja!

— Pobjedonošček, prokurator ruske sinode, je pri carju v nemilost padel. Ko se je car mudil v Kodanji, došla mu je v roke brošura o zatiranju protestantov v baltičkih provincijah, vsled česar se je hudo razjaril zoper Pobjedonoščeva.

— Praktično. „Če pijem ribje olje, dá mi mamica vsakpot pet krajcarjev.“ — „Kaj si pa kupiš za ta denar?“ — „O, mamica spravlja ta denar ter zanj kupuje — ribje olje.“

Telegrami.

Dunaj, 28. novembra. Dr. Prix je z 81 izmed 116 glasov za župana izvoljen. Stranka združenih kristijanov je 29 glasov oddala za Luegerja. — Stanje Ganglbauerjevo se je po mirni noči zboljšalo.

Praga, 27. novembra. Člani staročeškega kluba, poslanci Adámek, Hajek, Mixa, Mokry, Zeman in Pipich sklicujejo volilne shode, da dobé od svojih volilcev pooblastilo za prestop v mladočeški klub, ali odložé svoje mandate. Ob enem so Mladočehi po celi deželi nabiranje daril razpisali, da se Husu v Pragi postavi orjaška soha.

Bohum, 28. novembra. V rudniku Konstantinu je bila velika eksplozija; 14 rudarjev mrtvih, 4 ranjeni.

Zahvala.

Bralno društvo pri Sv. Križu na Murskem Polju izreka povodom podaritve mnogih prekoristnih knjig družbi sv. Mohora najprisernejšo zahvalo.

Bralno društvo pri Sv. Križu na Murskem Polju dne 18. novembra 1889.

Andrej Keček,
predsednik.

Anton Herzog,
tajnik.

Umrli so:

27. novembra. Ana Mallner, zasebnica, 77 let, Hilserjeve ulice 10, oedema pulmonis.

V bolnišnici:

25. novembra. Anton Mlekuš, magacinski paznik, 65 let, valed raka na jetrih.

26. novembra. Neža Kosec, delavka, 38 let, pljučni emphisem.

Tuji.

25. novembra.

Pri **Matheu**: Popper, Deutsch, Hainz, Schweinburger, Herling in Lupini, trgovci, Schönmann, potovalec, z Dunaja.

Pri **Stonu**: Schulz, uradnik, Iv. Schmid z Dunaja. — baron Lazarini in Hieber iz Gradca. — Spiropulo, trgovec, iz Trsta.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
27	7. u. zjut.	727.0	0.4	brezv.	oblačno	44.10 sneg
	2. u. pop.	725.9	2.4	sl. zap.	"	
	9. u. zveč.	725.4	1.4	"	"	
Srednja temperatura 1.4° za 0.9° pod normalom.						

Srednja temperatura 1.4° za 0.9° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

28. novembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gld. 75 kr.
Srebrna 5% " 100 " " 16 %	86 " 10 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	107 " 95 "
Papirna renta, davka prosta	100 " 90 "
Akcije avstr.-ogerske banke	920 " — "
Kreditne akcije	314 " 75 "
London	118 " 25 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	9 " 42 "
Cesarski cekini	5 " 64 "
Nemške marke	58 " 10 "

Tržne cene v Ljubljani

dne 27. novembra.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6.66	Špeh povojen, kgr.	66
Rež,	4.93	Surovo maslo,	90
Ječmen,	4.33	Jajce, jedno	3
Oves,	3.15	Mleko, liter	8
Ajda,	5.33	Goveje meso, kgr.	56
Proso,	4.66	Telečje	54
Koruza,	5	Svinjsko	52
Krompir,	3.50	Koštrunovo	42
Leča,	12	Pikaneč	40
Grah,	10	Golob	18
Fižol,	8	Seno, 100 kgr.	23
Maslo, kgr.	1	Slama,	232
Mast,	79	Drva trda, 4 mtr.	20
Špeh svež,	54	" mehka, " "	435

Št. 19.906.

(2—1)

II. mestni otroški vrt

v Poljskih ulicah št. 10

hiša katol. društva rokodelskih pomočnikov

se bode svečano otvoril

v 2. dan decembra letos.

Za vpisovanje otrok oglasiti se je tamkaj v nedeljo, dne 1. decembra, med 9. in 12. uro dopoldne.

Po kratki rabi neobhodno potrebno sredstvo za čiščenje zob.

Lepota zob.
Nova ameriška
zobna glicerín-crème

(preskušena od zdravstvene oblasti)
KALODONT F. A. Sarg-ov sin in drugovi,
c. kr. dvorni zalagatelj
na DUNAJI.

Dobiva se pri vseh lekarnah in parfumerijah itd. 1 komad 35 kr.
V Ljubljani pri lekarnarjih Erazmu Birschitzu, Vilj. Mayerju, Gabrijelu Piccoliju, Iv. Svobodi, pl. Trnkóczyju, dalje pri C. Karingerju, Josipu Kordinu, Petru Lasniku, M. F. Suppanu, Antonu Krisperju. (52—16)

IVAN JAX
v Ljubljani.

Velika zaloga šivalnih strojev.

(20—4)

Cenike pošiljam zastoj in franko.

Visokočastiti duhovščini in slavnemu občinstvu priporoča podpisani prave garantirane

čebelno-voščene sveče in zavitke.

Dalje fin rožni mēd v škatljah po 5 kilo, kilo po 50 kr., škatlja 30 kr., pošilja se po poštnem povzetju ali predplačilu. Fin mēd v satorji kilo po 60 kr. Gospodom trgovcem priporoča po ceni fin mēd v škatljah po 40 in 20 kl.

Raznovrstno (10—2)

medeno blago za Miklavža in Božič na debelo in drobno prav po ceni.

Oroslav Dolenc,

svečarja in trgovina z voskom in mēdom.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupee so oljnaté barve v ploščevinastih pušicah (Bleebüchsen) v domačem lanenem oljnatem firnežu najfinije naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah. (17)

Cenike na zahtevanje.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Koverta s firmo

priporoča

Katoliška Tiskarna

po nizkej ceni.

Marijacejske želodčne kapljice

posebno zdravilne pri želodčnih boleznih.

Izkušene pri pomanjkanju teka, slabosti želodca, napenjanju, kislem riganju, koliki, prehlajenju želodca, gorečici, zlatenici, gnuasu in bruhanju, glavobolu (če izvira iz želodca), krču v želodcu, zaprtju, prenapolnjenju želodca z jedili in pijanci. Cena ene steklenice z navodilom rabe 40 kr., dvojne steklenice 70 kr.

Osrednji razpošiljatelj: Lekarnar KAROL BRADY, Kromeriz (Moravija).

Svarilo: Pristne marijacejske želodčne kapljice se mnogo ponarejajo. — V znak pristnosti mora biti vsaka steklenica v rudičnem zavitku, na katerem je odtisnjena zgorajšnja varstvena znamka, poleg tega mora biti na vsakem navodilu rabe naznamovano, da je bilo tiskano v tiskarni G. Guseka v Kromerizu.

(9)

Marijacejske čistilne kroglice.

Že več let z najboljšim uspehom pri zaprtju in zapenjanju rahlo kroglice se sedaj mnogo ponarejajo. Paziti je tedaj treba na zgorajšnje varstveno znamko in podpis lekarnarja C. Bradyja, Kromeriz. — Cena škatljice 20 kr., 6 škatljicam 1 gld. — Če se denar naprej pošlje, stane 6 škatljic s prosto doposljativjo 1 gld. 20 kr., 12 škatljic 2 gld. 20 kr.

Marijacejske želodčne kapljice in čistilne kroglice niso tajno sredstvo. Predpis je pri vsaki steklenici in škatljici naveden v navodilu rabe. Marijacejske želodčne kapljice in čistilne kroglice se pristno dobivajo v Ljubljani: pri lekarnarju Piccoliju; — lekarnarja Svobodi; — v Postojini: pri lekarnarju F. Baccarichu; — v Škofji Loki: pri lekarnarju Karolu Fabianiju; — v Radovljici: pri lekarnarju Aleks. Robleku; — v Novem Mestu: pri lekarnarju Dominiku Rizzoliju; — lekarnarja Bergmann; — v Kamniku: pri lekarnarju J. Močniku; — v Črnomlju: pri lekarnarju Iv. Blažku.